

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА,
методичні вказівки та індивідуальні завдання
до вивчення дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні»
для студентів напряму 6.030509 – облік і аудит**

Затверджено
на засіданні Вченої ради
академії
Протокол № 1 від 27.01.2014

УДК 657.22:336.2(07)

Робоча програма, методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» для студентів напряму 6.030509 – облік і аудит / Укл.: Г.О. Король, Ю.О. Распопова. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2014. – 34 с.

Містить: робочу програму та методичні вказівки до вивчення тем дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні»; літературу, що рекомендується; індивідуальне завдання за варіантами.

Призначена для студентів напряму 6.030509 – облік і аудит заочної форми навчання.

Укладачі: Г.О. Король, канд. екон. наук, проф.
Ю.О. Распопова, канд. екон. наук, доц.

Відповідальна за випуск Р.Б. Сокольська, канд. екон. наук, доц.

Рецензент І.Г. Сокиринська, канд. екон. наук, доц. (НМетАУ)

Підписано до друку 03.03.2014. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. 2,0. Умов. друк. арк. 1,97. Тираж 100 пр. Замовлення №

Національна металургійна академія України
49600, Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

ВСТУП

Облік податків є важливою та відповідальною ланкою в сучасній обліковій системі суб'єктів господарювання, оскільки він пов'язаний з операціями щодо розрахунку сум податків (зборів), своєчасним наданням податкової звітності та погашенням зобов'язань перед бюджетом. Тому отримання студентами-обліковцями відповідних знань є актуальним завданням навчального процесу.

«Облік і звітність в оподаткуванні» є дисципліною з циклу професійної та практичної підготовки бакалаврів за напрямом 6.030509 «Облік і аудит». Курс дисципліни орієнтований на ґрунтовну теоретичну та практичну підготовку фахівців-обліковців відповідної кваліфікації, їх адаптації до ведення бухгалтерського обліку на практиці.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- **знати:** основи податкової системи України; особливості обліку податків в умовах підприємства; порядок складання звітності з податків;
- **вміти:** визначати суму конкретних податків в залежності від системи оподаткування, що обрана на підприємстві; складати та обробляти первинні документи з податків; здійснювати синтетичний та аналітичний облік податків; складати податкову звітність.

За змістом дисципліна «Облік і звітність в оподаткуванні» складається з 12 тем, в яких розкриваються методологічні засади оподаткування та методичні рекомендації щодо визначення, обліку й складання звітності з окремих податків (зборів) в сучасних умовах господарювання. Основна частка матеріалу вивчається студентами самостійно на основі опрацювання рекомендованої літератури. Також студенту будуть у нагоді знання, що отримані раніше при вивчені дисциплін «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік I», «Фінансовий облік II», «Організація обліку», «Податкова система».

Для поглиблення теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо обліку податків та складання звітності, студенти заочного факультету виконують індивідуальне завдання.

1. РОБОЧА ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

За навчальним планом загальний обсяг дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» складає 144 академічні години, які для студентів заочної форми навчання розподілені за видами занять (див. табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Розподіл навчальних годин дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» за семестрами та видами учебового навантаження
(витяг з навчального плану)

Семестр	Усього годин	Аудиторні заняття			Самос- тійна робота	Види контролю
		всього	лекції	практичні заняття		
7	144	16	8	8	128	Індивідуальне завдання, залік

Розподіл навчальних годин дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» для студентів заочної форми навчання за темами і видами занять наведений в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Розподіл навчальних годин дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» за темами та видами занять, годин

Назва теми	Аудиторні заняття		Самос- тійна робота	Разом
	лекції	прак- тичні заняття		
1	2	3	4	5
1. Економічна сутність оподаткування	—	—	9	9
2. Види податків в Україні	1	—	8	9
3. Нормативно-правове забезпечення обліку податків	1	—	8	9

Продовження таблиці 1.2

1	2	3	4	5
4. Особливості ведення обліку податків та складання звітності в умовах підприємства	—	—	9	9
5. Облік і звітність податку на прибуток	2	4	3	9
6. Облік і звітність податку на додану вартість	2	4	3	9
7. Облік і звітність податку на доходи фізичних осіб	—	—	9	9
8. Облік і звітність єдиного податку	—	—	9	9
9. Облік і звітність місцевих податків	1	—	17	18
10. Облік і звітність місцевих зборів	1	—	17	18
11. Організація облікового процесу податків	—	—	18	18
12. Організація юридичної відповідальності на підприємстві, що пов'язана з обліком податків та складанням звітності	—	—	18	18
Всього	8	8	128	144

Нижче, у стислій формі, викладені методичні вказівки до самостійного вивчення студентами тем дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні».

Тема 1. Економічна сутність оподаткування

Оподаткування як економічна та правова категорія. Функції податків. Принципи оподаткування.

Вивчаючи цю тему, студент повинен усвідомити, що **податок** як економічно-правова категорія – це суспільно-індивідуальний платіж, встановлений податковим законодавством, який стягають для здійснення загальнодержавних функцій. Сукупність податків, які встановлені законодавчою владою й стягаються виконавчими органами, називається

податковою системою. Вона є найважливішим елементом ринкової економіки.

Необхідно мати на увазі, що розвиток податкової системи історично визначив три основні його функції - **фіскальну, стимулюючу** й **регулюючу**.

Слід звернути увагу на те, що вперше в нормативних документах України, які регламентують сферу оподаткування, в Податковому кодексі визначені принципи, на яких ґрунтуються Податкове законодавство України. До таких принципів [стаття 4, 1] відносяться: **загальність оподаткування; рівність усіх платників перед законом; невідворотність настання визначеної законом відповідальності; презумпція правомірності рішень платника податку; фіскальна достатність; соціальна справедливість; економічність оподаткування; нейтральність оподаткування; стабільність; рівномірність та зручність сплати; єдиний підхід до встановлення податків та зборів.** Необхідно опанувати сутність і дієвий механізм застосування цих принципів.

Література: [1, 15-18].

Тема 2. Види податків в Україні

Поняття податку та збору. Прямі та непрямі податки. Загальнодержавні та місцеві податки та збори. Спеціальні податкові режими.

Вивчаючи цю тему, студент повинен запам'ятати, що **податком** є обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, який справляється з платників податку відповідно до [1]. **Збором (платою, внеском)** є обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів за умови отримання ними спеціальної вигоди [1]. **Прямий податок** – податок, величина якого прямо залежить від кінцевих результатів господарської діяльності. **Непрямий податок** – податок, величина якого не залежить від кінцевих результатів діяльності господарської діяльності.

Використовуючи нормативну і спеціальну літературу, студент повинен усвідомити, що **загальнодержавні податки та збори**: податок на прибуток підприємств; податок на доходи фізичних осіб; податок на додану вартість; акцизний податок; збір за першу реєстрацію транспортного засобу; екологічний податок; рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України; рентна плата за нафту, природний газ і газовий конденсат, що видобуваються в Україні; плата за користування надрами; плата за землю; збір за користування радіочастотним ресурсом України; збір за спеціальне використання води; збір за спеціальне використання лісових ресурсів; фікований сільськогосподарський податок; збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства; мито, крім положень, що регулюються митним законодавством; збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію, крім електроенергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками; збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності.

Слід відрізняти місцеві податки та збори. Це податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; єдиний податок; збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності; збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір.

Загальнодержавні, місцеві податки та збори, справляння яких не передбачено [1], нарахуванню та сплаті не підлягають.

Література: [1, 15-18].

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення обліку податків

Співвідношення податкового законодавства України з іншими законодавчими актами. Адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів). Податкові консультації. Податковий контроль. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби.

Студентові необхідно мати на увазі, що нормативними документами, які регламентують податкову систему України є: Конституція України; Податковий кодекс України; Митний кодекс України та ін. закони з питань митної справи у частині регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку з оподаткуванням ввізним або вивізним митом операцій з переміщення товарів через митний кордон України; чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України і якими регулюються питання оподаткування; рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування з питань місцевих податків та зборів, прийнятих за правилами, встановленими Податковим кодексом України.

При цьому треба запам'ятати, що адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів) регламентується 2 розділом [1], а саме, регулюються питання щодо: взаємовідносин контролюючих органів та платників податків, їх права та обв'язки, відповідальність; порядку складання та надання до податкової служби звітності (податкових декларацій); особливостей інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної податкової служби.

Література: [1, 2, 9].

Тема 4. Особливості ведення обліку податків та складання звітності в умовах підприємства

Облік податків в системі управління підприємством. Первінні документи та облікові регистри з обліку податків. Аналітичний та синтетичний облік податків. Види податкової звітності. Терміни та порядок надання податкової звітності.

Розглядаючи ці питання, студент усвідомлює, що в системі управління облік податків вважається однією з підфункцій контролю, оскільки є невід'ємною складовою облікового процесу підприємства.

Слід взяти до уваги, що платники податків ведуть облік показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та податкових зобов'язань чи кредиту, на підставі первинних документів, registrів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів,

пов'язаних з обчисленням і сплатою податків (зборів), ведення яких передбачено законодавством. Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених вищевказаними документами. Синтетичний облік податків ведеться на рахунках та субрахунках, регламентованих [8]. Зокрема, на рахунках 64, 17, 54. Аналітичний облік податків ведеться за їх видами, за необхідністю, складаються аналітичні відомості.

Треба запам'ятати, що відповідно до положень глави 2 [1], звітністю підприємств з податків вважається податкова декларація, яка подається за звітний (податковий) період в строки, якщо цей період дорівнює:

- календарному місяцю, то протягом 20 днів, що настають за останнім календарним днем звітного місяця;
- календарному кварталу (півріччю), то протягом 40 днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу (півріччя);
- календарному року, то протягом 60 днів, що настають за останнім календарним днем звітного року.

Студент розглядає, яким чином подається податкова декларація, а саме: платником податків самостійно або уповноваженою на це особою; надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення; засобами електронного зв'язку в електронній формі відповідно до вимог чинного законодавства. При цьому вибір здійснюється платником податків самостійно.

Література: [1 - 22].

Тема 5. Облік і звітність податку на прибуток

Платники податку. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення доходів та їх склад. Склад витрат та порядок їх визнання. Об'єкти та методи нарахування амортизації. Ставки податку, порядок його обчислення й сплати. Аналітичний й синтетичний облік податку на прибуток. Порядок заповнення звітності.

Розглядаючи цю тему, слід усвідомити, що оподаткування прибутку підприємств регламентується положеннями третього розділу [1].

Платниками податку є юридичні особи та їх відокремлені підрозділи, які провадять господарську діяльність з метою отримання прибутку.

Необхідно знати, що **об'єктом** оподаткування є **прибуток підприємства**, визначений шляхом зменшення суми доходів на суму витрат звітного періоду. **Доходи**, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування, включаються до доходів звітного періоду за датою переходу покупцеві права власності на товар або за датою складення акта або іншого документа, оформленого відповідно до вимог чинного законодавства, який підтверджує виконання робіт або надання послуг. Доходи складаються з доходу від операційної діяльності та інших доходів (стаття 135 [1]).

Треба мати на увазі, що склад та порядок визнання **витрат**, які враховуються при визначенні об'єкта оподаткування, регламентуються статтею 138 [1] і поділяються на: витрати операційної діяльності (собівартість придбаних (виготовлених) та реалізованих товарів (робіт, послуг)); інші витрати. Доходи та витрати визначаються на підставі первинних документів, що підтверджують факт отримання платником податку доходів, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачено правилами ведення бухгалтерського обліку.

Треба зрозуміти, що об'єкти, методи нарахування та інші питання, що пов'язані з **амортизацією** необоротних активів, визначені статтями 144-148 [1]. Зокрема, амортизація включається до складу витрат звітного періоду. З метою податкового обліку основні засоби та інші необоротні активи поділені на 16 груп, а нематеріальні активи – на 6 груп з визначенням мінімально допустимих строків їх корисного використання. Ця класифікація практично повністю співпадає з групуванням необоротних активів за [6, 7]. **Методи нарахування амортизації** для основних засобів та нематеріальних активів співпадають з тими, що визначені в [6, 7], але мають певні обмеження в застосуванні: **прямолінійний; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової вартості** (тільки для об'єктів основних засобів,

що входять до груп 4 (машини та обладнання) та 5 (транспортні засоби); **кумулятивний; виробничий.**

Необхідно розглянути розміри **ставок податку** на прибуток, які визначаються положеннями статті 151 [1]). Порядок обчислення податку визначений статтею 152 [1].

Слід опанувати синтетичний і аналітичний облік суми податку на прибуток, нарахованої за даними податкового обліку. Для цього, зазвичай, застосовують аналітичний рахунок синтетичного субрахунку 641 [8]. Наприклад, рахунок 641.1 «Розрахунок за податком на прибуток». За кредитом цього рахунку відображають нараховану для сплати в бюджет суму податку на прибуток, за дебетом – суму сплати, списання тощо. Суму податку на прибуток, що був нарахований за даними бухгалтерського обліку, відображають за дебетом рахунку 98. Тоді при нарахуванні податку на прибуток, що визначений за даними податкового обліку, робиться запис: Д 98 – К 641.1. У разі, якщо визначені суми податку на прибуток за даними бухгалтерського та податкового обліків не співпадають (різні суми прибутку), то різниці відносять на рахунки 17 «Відстрочені податкові активи» або 54 «Відстрочені податкові зобов’язання». При цьому, до проведення Д 98 – К 641.1, складають ще додаткове: Д 17 – К 641.1 на суму перевищення податку на прибуток за даними податкового обліку або Д 98 – К 54 на суму перевищення податку на прибуток за даними бухгалтерського обліку.

При цьому треба знати, що звітним документом є «Податкова декларація з податку на прибуток підприємства».

Література: [1, 6 – 8, 18, 22].

Тема 6. Облік і звітність податку на додану вартість

Поняття податку на додану вартість. Податкові зобов’язання та кредит. Ставки податку та порядок його обчислення й сплати. Аналітичний і синтетичний облік податку на додану вартість. Особливості складання звітності з податку на додану вартість.

Необхідно пригадати історію застосування податку на додану вартість (далі ПДВ). Вперше ПДВ був введений в 1954 р. у Франції для

технологічного прориву в економіці шляхом залучення нових (внутрішніх) коштів до Державного бюджету. В Україні ПДВ був введений у 1992 р. З 01.01.2011р. питання щодо застосування ПДВ в нашій країні регулюються положеннями 5 розділу [1] та іншими нормативними документами [2, 9 тощо].

Треба мати на увазі, що ПДВ є непрямим податком, що входить до ціни продукції, товарів, інших матеріальних цінностей та нематеріальних активів, робіт, послуг (далі - товарів (послуг)). Це частина приросту вартості, що створюється на всіх стадіях приросту виробництва товарів (послуг) або після митного оформлення і вноситься до Державного бюджету.

Слід розглянути базу оподаткування ПДВ операцій з постачання товарів (послуг). Нею є їх договірна (контрактна) вартість, але не нижче звичайних цін, з урахуванням загальнодержавних податків та зборів. При імпорті товарів (послуг) базою оподаткування ПДВ є їх договірна (контрактна) вартість, але не нижче митної вартості товарів, з якої були визначені податки і збори, що справляються під час їх митного оформлення, за винятком ПДВ, що включаються в ціну товарів/послуг згідно із законом.

Представляють інтерес поняття податкового зобов'язання та податкового кредиту.

Податкове зобов'язання – загальна сума податку, одержана (нарахована) платником податку в звітному (податковому) періоді. Датою виникнення податкових зобов'язань вважається дата, яка у звітному (податковому) періоді припадає на подію, що сталася раніше:

- зарахування коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок платника податку як передплату за товари (послуги), що підлягають постачанню (в разі постачання за готівку - оприбуткування коштів у касі платника податку);
- відвантаження товарів (при їх експорті – дата оформлення митної декларації), а для послуг – дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

Податковий кредит – сума, на яку платник ПДВ має право зменшити податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду. Датою виникнення права платника податку на віднесення сум ПДВ до податкового кредиту вважається дата тієї події, що відбулася раніше:

- списання коштів з банківського рахунка на оплату товарів (послуг), що будуть отримані пізніше;
- отримання товарів (послуг), що підтверджено податковою накладною.

Для операцій із ввезення на митну територію України товарів датою виникнення права на віднесення сум податку до податкового кредиту є дата сплати (нарахування) ПДВ за податковими зобов'язаннями.

Сума податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або бюджетному відшкодуванню, визначається як різниця між сумою податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту цього періоду.

Розміри ставок ПДВ застосовують відповідно до положень статей 193-195 [1].

Фахівець з обліку повинен знати, що **первинним документом** з обліку ПДВ є **податкова накладна**, яка складається за вимогами [10] українською мовою в 2-х примірниках на момент виникнення податкових зобов'язань продавця. Оригінал податкової накладної надається покупцю, копія залишається у продавця товарів (послуг). Якщо покупець не є платником ПДВ, то обидва примірника накладної залишаються у продавця. Податкові накладні також складаються на операції за 0 ставкою та на операції, що звільнені від оподаткування. Платник податку веде реєстр отриманих та виданих податкових накладних у документальному або електронному вигляді за його вибором [11]. Якщо сума ПДВ за операцією більш ніж 10 тис. грн., або операції здійснюються з підакцизними, імпортними та експортованими ТМЦ, то податкові накладні слід зареєструвати у «Єдиному реєстрі» [12].

Слід усвідомити, що в обліку для відображення операцій з ПДВ застосовують:

– аналітичний субрахунок, як правило, 641.2 «Розрахунок за податком на додану вартість» (за кредитом субрахунку відображаються суми нарахованого податкового зобов'язання, за дебетом – суми податкового кредиту);

– синтетичний субрахунок 643 «Податкові зобов'язання» (за дебетом відображається suma ПДВ, що визначена із суми одержаних авансів (попередньої оплати) за товари (послуги), за кредитом – в порядку її списання на рахунок 70 за фактом відвантаження товару (надання послуг));

– синтетичний субрахунок 644 «Податковий кредит» (за кредитом відображається suma ПДВ, на яку підприємство набуло право зменшити податкове зобов'язання при перерахуванні постачальнику (підряднику) передплати, за дебетом – suma в порядку закриття рахунка за фактом отримання товару (послуг)) [8].

Необхідно розібратися у бухгалтерських проведеннях за цією темою.

Отже, **податкове зобов'язання в обліку відображається** проведеннями, якщо першою з подій було:

а) отримання передплати від покупця за товари (послуги), що будуть в подальшому йому надані:

1) нараховані податкові зобов'язання при отриманні передплати за товари(послуги): Д 643 – К 641.2;

2) відображені розрахунки з ПДВ (за фактом відвантаження товарів (послуг), що були раніше оплачені): Д 70 – К 643;

б) нараховані податкові зобов'язання при відвантаженні товарів (наданні послуг): Д 70 – К 641.2.

Податковий кредит відображається в обліку записами, якщо першою з подій було:

а) перерахування передплати постачальнику (замовнику) за товари (послуги), що будуть отримані в подальшому:

1) відображений податковий кредит при перерахуванні передплати за товари(послуги): Д 641.2 – К 644;

2) відображені розрахунки з ПДВ (за фактом отримання товарів (послуг), що були раніше оплачені): Д 644 – К 371, 63 та ін.;

б) відображений податковий кредит при отриманні товарів (наданні послуг): Д 641.2 – К 63 та ін.

Слід запам'ятати, що податковим періодом вважається місяць. Порядок складання «Декларації з податку на додану вартість» визначається [13]. Декларація з ПДВ подається до Державної податкової служби за місцем реєстрації платника до 20 числа наступного за звітним місяцем, а сплата ПДВ – впродовж 30 днів після звітного місяця.

Література: [1 ,2, 8-13, 15-22].

Тема 7. Облік і звітність податку на доходи фізичних осіб

Платники податку та об'єкт оподаткування. Поняття, склад загального оподатковуваного доходу. Поняття та умови застосування податкових соціальних пільг. Ставки податку. Аналітичний та синтетичний облік податку на доходи фізичних осіб. Звітність з податку на доходи фізичних осіб.

Ця тема є досить складною, тому слід запам'ятати, що оподаткування доходу фізичних осіб регламентується положеннями 4 розділу [1]. **Платниками податку** є:

– фізична особа (резидент, яка отримує доходи з джерелом їх надходження в Україні та іноземні доходи; нерезидент, яка отримує доходи з джерелом їх надходження в Україні);

– податковий агент (суб'єкт господарювання, що незалежно від форми нарахування (виплати, надання) доходу (у грошовій або не грошовій формі) зобов'язаний нараховувати, утримувати та сплачувати податок до бюджету від імені та за рахунок фізичної особи з доходів, що їй виплачуються, вести податковий облік, подавати звітність та нести відповідальність за порушення норм та порядку, передбачених [1]).

Необхідно розібратися, що **об'єктом оподаткування** є: загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід; доходи з джерелом їх надходження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх

нарахування (виплати, надання); іноземні доходи, отримані резидентом з джерел за кордоном.

До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу відносять: доходи у вигляді з/плати; суми винагород (виплат), нарахованих платником відповідно до умов цивільно-правового договору тощо (п. 164.2 [1]).

Слід запам'ятати, що при визначенні податку з доходів у вигляді заробітної плати, вони зменшуються на суму: единого соціального внеску; податкової соціальної пільги за умови її застосування, що визначені статтею 169 [1].

Зокрема, право на податкову соціальну пільгу мають особи, заробітна плата яких у звітному місяці не перевищує прожитковий мінімум (встановлений для працездатної особи на 1 січня звітного року), помножений на 1,4 та округлений до найближчих 10 грн.

Відповідно до статті 167 [1] ставка податку на доходи фізичних осіб (зокрема, за звичайних умов, отриманих у вигляді заробітної плати) становить:

– 15%, якщо доход не перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати (станом на 01.01 звітного року);

– 17% на суму, що перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати (станом на 01.01 звітного року).

Треба розібратися, що облік податку на доход (заробітну плату) працівників на підприємстві здійснюється, як правило, на аналітичному субрахунку 641.3 (за кредитом – відображається сума нарахованого (утриманого) податку, за дебетом – сума податку, що перераховується в бюджет). При цьму складаються такі проведення: утриманий (нарахований) податок на доходи при виплаті заробітної плати Д 661 – К 641.3; перераховано в бюджет податок на доходи при виплаті заробітної плати Д 641.3 – К 311.

Підприємства, як податкові агенти фізичних осіб, що працюють на них, надають щоквартально до податкової служби форму 1ДФ упродовж 40 днів після звітного кварталу [14].

Література: [1, 8, 14, 18, 19, 22].

Тема 8. Облік і звітність єдиного податку

Платники податку та об'єкт оподаткування. Ставки податку та порядок його обчислення й сплати. Аналітичний й синтетичний облік єдиного податку. Особливості складання звітності з єдиного податку.

Студент повинен усвідомити, що **єдиний податок** сплачують до **місцевого бюджету** суб'єкти господарювання, які обрали відповідно до вимог глави 1 розділу 14 [1] спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

Суб'єкти господарювання (юридичні чи фізичні особи – підприємці), які застосовують спрощену систему оподаткування, поділяються (в залежності від виду діяльності, обсягу доходу та кількості найманого персоналу) на 6 груп платників єдиного податку.

Розмір ставки податку визначається статтею 293 [1] для кожної групи платників. Зокрема, підприємствам (юридичним особам) встановлені такі ставки. Підприємства, що відносяться до:

– 4 групи, оподатковуються: 3 % від доходу у разі сплати ПДВ; 5 % від доходу у разі включення ПДВ до складу єдиного податку;

– 6 групи, оподатковуються: 5 % від доходу у разі сплати ПДВ; 7 % від доходу у разі включення ПДВ до складу єдиного податку.

Необхідно розглянути, як створені групи платників єдиного податку.

Обліковується на підприємстві нарахована сума єдиного податку, як правило, на аналітичному субрахунку 641.1 (за кредитом – відображається сума нарахуваного податку, за дебетом – сума податку, що перераховується в бюджет).

Студент повинен розглянути також звітність підприємств з єдиного податку. Нею є відповідна податкова декларація за податковий (звітний) квартал, що подається до податкової служби за місцем реєстрації платника протягом 40 днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу. Сплачують єдиний податок протягом 10 календарних днів після граничного строку подання податкової декларації за податковий квартал.

Література: [1, 8, 22].

Тема 9. Облік і звітність місцевих податків

Платники податків та об'єкти оподаткування. Ставки податків та порядок обчислення й сплати. Аналітичний й синтетичний облік місцевих податків. Особливості складання звітності з місцевих податків.

Студент вивчає, що до місцевих також відноситься і податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, особливості оподаткування якого визначені в статті 265 [1]. Він розглядає, що **платниками** податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житової нерухомості (квартир, будинків). **Об'єктом оподаткування** є об'єкт житової нерухомості (в тому числі його частка).

При цьому, **базою оподаткування** є житлова площа об'єкта житової нерухомості (в тому числі його частка). База оподаткування об'єкта, що перебуває у **власності фізичної особи** – платника податку, зменшується:

- а) для квартири – на 120 м²;
- б) для житлового будинку – на 250 м².

Таке зменшення надається один раз за податковий (звітний) період (календарний рік) і застосовується до об'єкта житової нерухомості, у якій фізична особа - платник податку зареєстрована в установленому законом порядку, або за вибором такого платника до будь-якого іншого об'єкта житової нерухомості, який перебуває в його власності.

Слід зрозуміти, що **ставки податку** встановлюються сільською, селищною або міською радою за 1 м² житлової площи об'єкта житової нерухомості в розмірах:

– 1% мінімальної заробітної плати на 01 січня звітного року для квартир, житлова площа яких не перевищує 240 м², та будинків, житлова площа яких не перевищує 500 м²;

– 2,7 % мінімальної заробітної плати на 01 січня звітного року для квартир, житлова площа яких перевищує 240 м², та будинків, житлова площа яких перевищує 500 м².

Звітний податковий період дорівнює календарному року.

Обчислення суми податку з об'єктів житлової нерухомості, які знаходяться у власності фізичних осіб, проводиться державною податковою службою за місцезнаходженням об'єкта житлової нерухомості. Податкове повідомлення-рішення про суму податку, що підлягає сплаті, та платіжні реквізити надсилаються державною податковою службою платникам за місцезнаходженням об'єкта житлової нерухомості до 1 липня звітного року. Сплатити податок необхідно протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення.

Необхідно мати на увазі, що **платники податку – юридичні особи** самостійно обчислюють суму податку станом на 01 січня звітного року та до 01 лютого цього ж року подають в державну податкову службу за місцезнаходженням об'єкта оподаткування відповідну декларацію, з розбивкою річної суми рівними частками поквартально (авансові внески). Сплачувати авансові внески слід щокварталу до 30 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

Література: [1, 8, 22].

Теми 10. Облік і звітність місцевих зборів

Платники зборів. Ставки зборів та порядок їх обчислення й сплати. Особливості документування операцій, що пов'язані з обліком місцевих зборів. Аналітичний й синтетичний облік місцевих зборів.

Студент повинен знати, що до місцевих зборів належать: збір за місця для паркування транспортних засобів; збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності; туристичний збір.

При цьому необхідно розібратися, що **платниками збору за місця для паркування транспортних засобів** (стаття 266) є юридичні, фізичні особи – підприємці, які організовують та провадять діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування та спеціально відведеніх автостоянках. Перелік земельних ділянок, відведеніх для паркування транспортних засобів, в якому зазначаються їх місцезнаходження, загальна площа, технічне облаштування, кількість місць для паркування транспортних засобів,

затверджується рішенням сільської, селищної або міської ради про встановлення збору. **Об'єктом оподаткування** є земельна ділянка, яка за рішенням влади спеціально відведена для забезпечення паркування транспортних засобів на автомобільних дорогах загального користування, тротуарах або інших місцях, а також комунальні гаражі, стоянки, паркінги (будівлі, споруди, їх частини), які побудовані за рахунок коштів місцевого бюджету, за винятком площи земельної ділянки, яка відведена для безоплатного паркування транспортних засобів інвалідів. **Базою оподаткування** є площа земельної ділянки, відведена для паркування, а також площа комунальних гаражів, стоянок, паркінгів (будівель, споруд, їх частин), які побудовані за рахунок коштів місцевого бюджету. **Ставки збору** встановлюються за кожний день провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів у гривнях за 1 m^2 площи земельної ділянки, відведеній для провадження такої діяльності, у розмірі від 0,03% до 0,15% мінімальної заробітної плати на 01 січня звітного року (ставка та порядок сплати збору до бюджету встановлюються місцевою радою).

Звітним періодом вважається податковий квартал, за результатами якого платники збору у зазначені строки подають до державної податкової служби відповідну податкову декларацію

Далі необхідно розглянути збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, який регулюється нормами статті 267 [1], маючи на увазі, що **платниками збору** є суб'єкти господарювання (юридичні та фізичні особи – підприємці), їх відокремлені підрозділи, які отримують торгові патенти та провадять такі види підприємницької діяльності:

- а) торговельна діяльність у пунктах продажу товарів;
- б) діяльність з надання платних побутових послуг за переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України;
- в) торгівля валютними цінностями у пунктах обміну іноземної валюти;

г) діяльність у сфері розваг (крім проведення державних грошових лотерей).

Для провадження зазначених видів підприємницької діяльності суб'єкт господарювання подає до контролюючого органу за місцем сплати збору заявку на придбання торгового патенту, який є бланком суверої звітності.

При цьому слід пам'ятати, що **ставка збору** за провадження торговельної діяльності (надання платних послуг) встановлюється органами місцевого самоврядування з розрахунку на календарний місяць у відповідному розмірі від мінімальної заробітної плати на 01 січня календарного року, з урахуванням місцезнаходження пункту продажу товарів їх асортименту, пункту з надання платних послуг та їх виду.

Строки сплати збору (плата за патент):

а) за провадження торговельної діяльності з придбанням короткотермінового торгового патенту – не пізніше як за один календарний день до початку провадження такої діяльності;

б) за провадження торговельної діяльності та з надання платних послуг, здійснення торгівлі валютними цінностями – щомісяця не пізніше 15 числа, який передує звітному місяцю;

в) за здійснення діяльності у сфері розваг – щоквартально не пізніше 15 числа місяця, який передує звітному кварталу.

Студент повинен зрозуміти, що під час придбання торгового патенту суб'єкт господарювання вносить суму збору за один місяць (квартал). На цю суму зменшується suma збору, яка підлягає внесенню в останній місяць (квартал) його дії.

Вартість патенту може бути з врахованням платниками податку на прибуток (доходи фізичних осіб) у зменшення суми такого податку в звітному періоді.

На підприємстві вартість патенту з врахуванням на синтетичний рахунок 39 «Витрати майбутніх періодів» (у разі придбання декількох патентів - для кожного відкриваються аналітичні субрахунки, наприклад:

39.1; 39.2 й т.д.). Типовими проведеннями з обліку операцій щодо патентування є:

- відображення плати за патент: Д 39 – К 311;
- зарахована вартість патенту на суму податку на прибуток, який визначено для сплати в звітному періоді: Д 641.1 – К 39;
- списується різниця між вартістю патенту та сумою податку на прибуток Д 93 – К 39:

Далі необхідно розглянути **туристичний збір**, особливості стягнення якого визначаються нормами статті 268 [1]. Платниками збору є особи, які прибувають на територію адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення сільської (селищної, міської) ради про встановлення туристичного збору, та отримують послуги з тимчасового проживання (ночівлі) із зобов'язанням залишити місце перебування в зазначеній строк. Треба мати на увазі, що ставка збору встановлюється у розмірі від 0,5% до 1 % до вартості всього періоду проживання (ночівлі), за вирахуванням ПДВ. При цьому до вартості проживання не включаються витрати на харчування чи побутові послуги (прання, чистка, лагодження та прасування одягу, взуття чи білизни), телефонні рахунки та ін.

Слід пам'ятати, що справляння збору покладається на податкових агентів:

- а) адміністрація закладів готельного типу (санаторно-курортних);
- б) посередницькі організації, які направляють неорганізованих осіб на поселення у будинки (квартири), що належать фізичним особам на праві власності або на праві користування за договором найму;
- в) юридичні чи фізичні особи – підприємці, що уповноважені сільською, селищною або міською радою справляти збір на умовах договору, укладеного з відповідною радою.

На підприємстві, що виступає податковим агентом, суми туристичного збору в обліку слід відображати на окремому субрахунку, наприклад 645.

Податкові агенти справляють збір під час надання послуг, пов'язаних з тимчасовим проживанням, і зазначають суму збору окремим

рядком у рахунку (квитанції) на проживання. Сума туристичного збору, обчислена відповідно до податкової декларації за звітний (податковий) квартал, сплачується у строки, визначені для квартального звітного (податкового) періоду (див. тему 4).

Література: [1, 8, 22].

Тема 11. Організація облікового процесу податків

Основи організації обліку податків. Організація обліку податку в умовах виробничого підприємства. Організація складання та надання податкової звітності.

Вивчаючи цю тему, студент пізнає, що організація податкового обліку – це діяльність в межах підприємства зі створення і постійного впорядкування та удосконалення системи податкового обліку з метою забезпечення державних податкових органів інформацією, необхідною для контролю за правильністю нарахування та сплати податків.

Студент має на увазі, що організація системи податкового обліку складається з наступних елементів: організації порядку ведення облікових записів з податкового обліку; організації роботи бухгалтерів при веденні податкового обліку. При цьому організація порядку ведення облікових записів полягає в: проектуванні та впровадженні форм первинних носіїв інформації (паперових та електронних первинних документів); розробці форм облікових реєстрів та порядку здійснення в них записів; встановленні порядку складання звітів (податкових декларацій).

Література: [1, 5-8, 18-21].

Тема 12. Організація юридичної відповідальності на підприємстві, що пов'язана з обліком податків та складанням звітності (4 години)

Адміністративна та кримінальна відповідальність посадових осіб підприємства за: порушення в обліку та сплату податків; недотримання термінів надання звітності в контролюючі органи. Право підписів уповноважених осіб. Правопорушення в облікових записах. Заходи з організації юридичної відповідальності на

підприємстві, що пов'язана з обліком податків та складанням звітності.

Ця тема особливо важлива для майбутніх обліковців.

Треба знати, що **адміністративна відповідальність** є засобом адміністративного впливу на порушників податкового законодавства із застосуванням адміністративно-правових норм. Діяння, за які передбачена адміністративна відповідальність за порушення податкового законодавства, зазначені у статтях [1-3].

Кримінальна відповідальність застосовується при доказі винності, протиправності, умислу та особливо тяжких наслідках податкового злочину. Дано відповідальність щодо ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів має такі особливості: її суб'єктами є фізичні особи; регулюється нормами [стаття 212, 4]; встановлюється лише в судовому порядку; має певні процесуальні особливості.

Слід мати на увазі, що перелік уповноважених осіб, які мають право підпису первинних документів чи у деяких випадках – звітності, затверджується відповідним наказом керівника підприємства. Форми податкової звітності повинні підписувати перші особи – керівник підприємства та головний бухгалтер.

При цьому студент вивчає причини таких правопорушень і усвідомлює, що основними причинами здійснених правопорушень в облікових записах є свідомі і несвідомі дії посадових осіб, які займаються обробкою інформації щодо визначення та складання звітності з податків (зборів). Свідомі дії ведуть до обману держави, а несвідомі дії можуть бути пов'язані з неякісним ставленням до виконання службових обов'язків при підготовці інформації, що веде до виникнення викривлень, які в теорії і на практиці називають помилками.

Слід зрозуміти, що з метою уникнення випадків викривлення інформації щодо обліку податків (зборів), порушення строків здачі звітності та перерахувань до бюджету на підприємстві розробляються та затверджуються наказом відповідні заходи з юридичної відповідальності посадових осіб.

Література: [1 – 4, 22].

2. ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Студентами заочного факультету, які навчаються за напрямом облік і аудит, з дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» в 7 семестрі виконується індивідуальне завдання, яке складається з двох частин: теоретичної та практичної.

2.1. Теоретична частина індивідуального завдання

В теоретичній частині студент виконує узагальнення результатів огляду нормативних та спеціальних джерел з теми, відповідно до індивідуального варіанта (табл. 2.1), який визначається студентом за формулою

$$V = MN, \quad (2.1)$$

де V – номер варіанта завдання;

MN – дві останні цифри номера залікової книжки студента (M – передостання цифра, N – остання цифра).

Якщо дві останні цифри номера залікової книжки студента знаходяться в межах 51-99, то варіант визначається за формулою

$$V = MN - 50. \quad (2.2)$$

Якщо дві останні цифри номера залікової книжки студента «00», то приймається варіант 50.

Наприклад, залікова книжка студента:

- № 15307, то для виконання завдання приймається варіант 7;
- № 15364, то приймається варіант 14 ($64-50=14$);
- № 15300, то приймається варіант 50.

Таблиця 2.1

Теми до теоретичної частини

Номер варіанта	Тема
1	2
1	Оподаткування як економічна та правова категорія.
2	Податкова звітність.

Продовження таблиці 2.1

1	2
3	Порядок визначення доходів платників податку на прибуток, склад цих доходів.
4	Туристичний збір: платники; база справляння та ставка збору; порядок обчислення та сплати; звітність.
5	Порядок заповнення та надання звітності з податку на додану вартість.
6	Організація обліку податку в умовах виробничого підприємства.
7	Функції податків. Прямі та непрямі податки.
8	Суб'єкти господарювання, що не є платниками місцевих податків і зборів.
9	База оподаткування доходів фізичних осіб.
10	Особливості первинного обліку податку на додану вартість (оформлення податкової накладної та ведення їх реєстру)
11	Організація контролю обліку податків та складання звітності
12	Види податкової звітності, терміни та порядок її надання.
13	Права, обов'язки та відповідальність контролюючих суб'єктів.
14	Основні засади податкового законодавства України.
15	Порядок визнання доходів платників податку на прибуток.
16	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: об'єкт та база оподаткування; платники та ставка податку; порядок обчислення та сплати.
17	Облік податків в системі управління підприємством.
18	Особливості застосування пені до платників податків і зборів.
19	Умови звільнення прибутку підприємств (організацій) від оподаткування.
20	Виникнення та формування податкової системи в Україні: історичний аспект
21	Принципи оподаткування.
22	Податок на доходи фізичних осіб: платники податку; об'єкт оподаткування; ставка додатку; звітність.
23	Порядок заповнення та надання звітності з податку на прибуток.
24	Екологічний податок: умови застосування; особливості обліку; звітність.

Продовження таблиці 2.1

1	2
25	Загальні засади встановлення податків і зборів та їх види.
26	Умови застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.
27	Склад витрат платника податку на прибуток та порядок їх визнання.
28	Податок на додану вартість: платники податку; об'єкт оподаткування; ставки податку та порядок його обчислення.
29	Методи визначення та порядок застосування звичайної ціни.
30	Організація складання та надання податкової звітності.
31	Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби.
32	Платники податків: обов'язки; права; податкові агенти.
33	Доходи та витрати підприємства, що не враховуються при визначенні оподаткованого прибутку.
34	Аналітичний й синтетичний облік загальнодержавних податків.
35	Особливості нарахування та оподаткування окремих видів доходів фізичних осіб.
36	Податкові зобов'язання та кредит.
37	Єдиний податок: платники податку; об'єкт оподаткування; ставки податку та порядок його обчислення.
38	Перевірка платників податків (зборів) контролюючими органами.
39	Збір за першу реєстрацію транспортного засобу – особливості застосування та обліку.
40	Податок на прибуток підприємств: платники податку; об'єкт оподаткування; ставки податку та порядок його обчислення; звітність.
41	Основи організації обліку податків.
42	Особливості застосування податкової знижки.
43	Облік платників податків.
44	База оподаткування податку на доходи фізичних осіб.
45	Спеціальні податкові режими.
46	Операції, що не є об'єктом та звільнені від оподаткування податком на додану вартість.

Продовження таблиці 2.1

1	2
47	Відповіальність посадових осіб підприємства за: порушення в обліку та сплату податків й зборів; недотримання термінів надання звітності в контролюючі органи.
48	Об'єкти та методи нарахування амортизації.
49	Збір за місця для паркування транспортних засобів: платники; база справлення та ставка збору; порядок обчислення та сплати; звітність.
50	Податкові консультації.

2.2. Практична частина індивідуального завдання

Метою виконання студентом завдання в **практичній частині** є придбання ним навичок, необхідних для обліку та складання звітності з податків на прибуток та на додану вартість в умовах діючого підприємства. Імітаційна вправа, яку необхідно виконати, наближена до особливостей господарювання виробничого підприємства, але містить обмежену інформацію щодо його господарської діяльності певного звітного періоду. Такий підхід дозволить студентові сконцентруватися на особливостях обліку та складання звітності з податків.

За вихідними даними, що наведені в табл. 2.2-2.4, студенту необхідно:

- виконати завдання індивідуально за **варіантом (номер залікової книжки студента)**: наприклад, студент з номером залікової книжки № 15307 матиме варіант 15307);
- **перерахувати** вихідні дані, позначені в табл. 2.3 та 2.4 знаком (*), додаванням номера варіанта, звітним роком приймається рік виконання завдання (наприклад, для студента з варіантом 15307 сума передплати за продукцію (табл. 2.3) складатиме $6015307 = 6000000 + 15307$ й т.д.);
- скласти кореспонденцію рахунків до операцій, пов'язаних з обліком податку на додану вартість та відповідну звітну податкову декларацію за грудень 20XXр.(див. табл. 2.2 та 2.3);

- скласти кореспонденцію рахунків щодо нарахування податку на прибуток за даними податкового обліку та відповідну звітну податкову декларацію за 20XXр.(див. табл. 2.4).

Ставки податку на додану вартість та на прибуток підприємства приймаються ті, що діють на момент виконання студентом завдання. Податкові декларації з податку на додану вартість та на прибуток підприємства складаються студентом за типовими формами з обов'язковим заповненням всіх реквізитів відповідно до вимог пп. 48.3 та 48.4 [1].

Інформація про особливості господарювання підприємства наведена в таблиці 2.2.

Реквізити підприємства

Таблиця 2.2

Ознака господарювання	Характеристика
Підприємство	ВАТ «ЗОРЯ»
Форма власності підприємства	колективна
Організаційно-правова форма	Відкрите акціонерне товариство
Ознака особи	юридична
Територія	м. Дніпропетровськ
Номер свідоцтва про державну реєстрацію	№ 043976182 від 2000 р. видане Індустріальним райвиконкомом, м. Дніпропетровська
ЄДРПОУ	32007625
Юридична адреса	49080, м. Дніпропетровськ, вул. Коксова, 57, тел. 736 – 54 – 89
Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	320076204637
Номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ	04186496
Наявність філій, підрозділів	немає
Основний вид господарської діяльності	виробництво
Код виду економічної діяльності	29.10.3

Вихідні дані щодо операцій, пов'язаних з обліком податку на додану вартість наведені в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Основні господарські операції ВАТ «ЗОРЯ» за грудень 20~~XX~~ р.

№ з/п	Сутність операції
1	На поточний рахунок від ТОВ «Веста» надійшла передплата за продукцію на суму 6000000* грн. (в т.ч. ПДВ), після чого продукція була відвантажена покупцеві у повному обсязі (собівартість реалізації склала – 4000000 грн.)
2	Відвантажена ВАТ «Комунар» продукція, що була сплачена у попередніх звітних періодах на суму 1980000* (в т.ч. ПДВ) грн. (собівартість реалізації склала – 1500000 грн.)
3	На поточний рахунок від ПП «Метал» надійшла передплата за продукцію на суму 120000* грн. (в т.ч. ПДВ)
4	На поточний рахунок від іноземного покупця надійшла передплата за продукцію на суму 3000000* грн. (еквівалент валютного надходження)
5	Відвантажена ВАТ «Комунар» продукція на суму 540000* грн. (собівартість реалізації склала – 310000 грн.), дебіторська заборгованість погашена
6	Придбано виробничих запасів на суму 2400000 грн. (в т.ч. ПДВ), кредиторську заборгованість погашено
7	Відображення вартість послуг з охорони складів готової продукції на суму 10000 грн., що були надані ПП Руденко (платник єдиного податку)
8	Перерахована ВАТ «Нафта» передплата за паливо на суму 36000* грн. (в т.ч. ПДВ)

Дані, з яких можна отримати інформацію щодо визначення в податковому обліку результатів діяльності ВАТ «ЗОРЯ» за 20~~XX~~р. та складання податкової декларації з податку на прибуток підприємства, наведені в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Доходи та витрати ВАТ «ЗОРЯ» за 20XX р.

Показник	Сума, грн.
1. Доход від реалізації продукції, в т.ч.:	102 240 000*
- податок на додану вартість;	11 958 000*
- доход від реалізації продукції на експорт	35 600 000
2. Собівартість реалізованої продукції	74 350 000
3. Нараховані відсотки за користування кредитними коштами	175 780*
4. Витрати на оплату праці (з урахуванням єдиного соціального внеску), в т.ч.:	15 523 000*
- робітників;	9 956 000
- адміністративного персоналу;	4 245 000*
- персоналу, що задіяний при збуті продукції	1 322 000
5. Витрати, пов'язані з управлінням підприємством	5 160 000
6. Витрати, пов'язані зі збутом продукції	2 830 000*

Кореспонденцію рахунків з нарахування податку на прибуток можна включити в таблицю проведень операцій, пов'язаних з обліком податку на додану вартість.

Слід пам'ятати, що одиниці виміру, за якими складаються податкові декларації, указані в типових формах (бланках).

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Податковий кодекс України зі змін. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Митний кодекс № 92-IV від 11.07.2002 р. зі змін. // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=92-15>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Кримінальний кодекс України // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
5. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” № 996 – XIV від 16.07.1999 р., зі змін. // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р., із змінами // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-99>
9. Порядок справляння податку на додану вартість під час митного оформлення товарів, імпортованих на митну територію України, затверджений наказом Державної митної служби України № 821 від 27.09.2006 р., із змінами // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1128-06>
10. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної, Наказ Міністерства фінансів України № 1379 від 01.11.2011р. // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1333-11>
11. Про затвердження форми Реєстру виданих та отриманих податкових накладних та порядку його ведення, Наказ Міністерства фінансів України № 1340 від 17.12.2012р. // <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0201-13>

12. Порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 1246 від 29.12.2010р. // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1246-2010-%D0%BF>
13. Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 1492 від 25.11.2011р. (у редакції Міністерства фінансів України № 1342 від 17.12.2012р.) // <http://minrd.gov.ua/data/material/000/>
14. Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку, затверджений наказом Державної податкової адміністрації України № 1020 від 24.12.2010р. // zakon.rada.gov.ua/go/z0046-11
15. Податкова система: економіко-правова характеристика податків: Навч.посібник / I.B. Педь; за ред. Ю.М. Лисенкова. - К.:Знання, 2007. – 191с.
16. Сердюк В.М. Податковий облік: навч. посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2005. – 312 с.
17. Податковий менеджмент: Навч. посібник / А.І. Крисоватий, А.Я. Кізима. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 304 с.
18. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-е вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. 982 с.
19. Стельмащук А.М. Бухгалтерський облік: теорія, практика, тренінг: Навч. посібник. – Львів: Новий світ-2000, 2011. – 679 с.
20. Сук Л. К. Організація бухгалтерського обліку: Підручник. – К. Каравела, 2009. – 624 с.
21. Організація бухгалтерського обліку: Підручник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 528 с.
22. Бухгалтер 911 // <http://buhgalter911.com/>

Також рекомендується регулярно ознайомлюватись з матеріалами періодичних видань для бухгалтерів-практиків: «Все про бухгалтерський облік»; «Баланс»; «Податки та бухгалтерський облік»; «Дебет-Кредит» та ін.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. РОБОЧА ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ.....	25
2.1. Теоретична частина індивідуального завдання.....	25
2.2. Практична частина індивідуального завдання.....	28
3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	32